hadden reeds een behoorlijke kolonie. Het is overigens ieder jaar weer een vraag, of een mogelijke vestiging plaats kan vinden. De veranderingen in de terreinsgesteldheid volgen elkaar vrij snel op. Waar het ene jaar een broedkolonie op een vrijwel onbereikbare plek gezeten heeft, is het volgend jaar een begroeid droog gedeelte, dat in het geheel niet meer geschikt zal blijken te zijn. Maar een dergelijke wisselvalligheid is nu eenmaal van dergelijke terreinen bekend en geeft een zekere bekoring. Je weet aan het begin van ieder broedseizoen nooit, wat je nog te wachten staat. Visdiefjes weten zo iedere gelegenheid uit te buiten. Soms zitten ze op onbereikbare plaatsen, dan weer vind je kleine kolonies op de kale zandvlakten. Hoofdzaak is, dat het er rustig is, en naarmate deze vlakten verder van de eigenlijke stad komen te liggen, is dat wel het geval.
In nazomer en herfst komen er de trekvogels. Veel ruiters en strandlopers, maar ook bontbekjes zijn geregelde gasten. Kortom, we krijgen hier weer hetzelfde beeld, dat we kennen van de oude opspuitterreinen bij de stad. Ieder jaar is het weer anders. Steeds is het afhankelijk van de gesteldheid van het terrein op het moment.
In ieder geval zijn we de eerste jaren op deze terreinen nog niet uitgekeken.

Tragopogon porrifolius

Toen ik een jaar geleden eens „ver" van huis was en langs velden en wegen zwierf, deed ik een prettige ontdekking. Het was in het begin van Juni en ik fietste op een vroege, zonnige morgen langs één der zijkanalen van het Noordzeekanaal. Ik reed in de richting van Spaarndam. Het was een heerlijke fietstocht langs het brede water, waar een enkel scheepje rustig voortzeilde. Van de hoge dijk keek ik aan beide zijden op de groene bouwlanden van de Ypolder, die in de heldere zon glansden en glommen met haar verscheidenheid van gewassen. De dijk zelf was stellig ook mooi geweest en had ongetwijfeld een weelde van gras en bloemen te zien gegeven. Nu was alle sier verdwenen: er was gemaaid en de zwaden lagen er nog nat en groen. Niet ver van Spaarndam waren de maaiers nog bezig en het laatste stuk van de dijk lag in z'n volle glorie. Ik vond het een lust, eens te kijken naar al de bloemen, die daar prijkten in het hoge gras. 't Waren alle oude bekenden van me: witte en rode smeerwortel, witte en rode klaver, fluitekruid . . . neen . . . toch niet! Opeens zag ik een bloem, die ik niet kende. Op een hoge stengel stak ze boven het gras uit en wiegde in haar prachtige violette kleur behaagziek heen en weer. Ik stapte van de fiets en . . . plukte de mooie bloem af, het enige exemplaar, dat er stond. Waarom zou ik ze gespaard hebben? Binnen het uur misschien moest zij vallen onder de onbarmhartige zeis van de maaier! Daar had ik dan een prachtige, mij onbekende, bloem in de hand, die ik echter al dadelijk herkende als een samengesteldbloemige. De omwindselblaadjes waren langer dan de straalbloemen; dat maakte haar buitengewoon mooi en deed me denken aan de bloemen van de beemd-boksbaard, morgenster of salzafy (*Tragopogon pratensis*). Ja, dat werd me duidelijk, ik had te doen met de preibladige boksbaard (*Tragopogon porrifolius*), ook wel salzafy genoemd.
Het was een echt buitenkansje voor me. De beemdmorgenster kende ik goed; die zien we in onze Baronie genoeg. De bloem is geel. We kunnen ze vrij gemakkelijk vinden langs wegen en dijken en op bouw- en grasland. Maar

dan moeten we er toch 's morgens op tijd bij zijn, want om elf uur gaat ze dicht en merken we haar niet gemakkelijk meer op. De naam „morgenster" voor de bloem is dus duidelijk. Er groeit hier nog zo'n gele morgenster: de kleine boksbaard (*Tragopogon minor*).
De boksbaard is nauw verwant aan de schorseneer. De beide gele komen bij ons algemeen voor, de paarse is wat zeldzaam. De laatste wordt wel gekweekt om de wortel, en dan spreekt men van witte schorseneer. Het product ervan komt, als we de kleur buiten beschouwing laten, veel overeen met de bekende „zwarte" schorseneer. In Belgische tuinbouwstreken treft (of trof) men haar aan onder de naam „haverwortel". Intussen, de planten zijn merkwaardig genoeg, om er eens naar uit te zien!

Nic. Kroon

IN MIJN TUINTJE

Juli

Dood aan het onkruid

Met mijn rode bessen wordt het van het jaar niets. En dat is mijn eigen schuld. Of eigenlijk is het de schuld van mijn vrouw. Die wou en zou een schoon paadje hebben zonder onkruid. Nu, wat doe je, als je van rustig zitten houdt? 'k Heb wat onkruidbestrijdingsmiddel gekocht. Op groeistofbasis, stond er op de verpakking. Je kunt het tegenwoordig overal kopen. Alle grasstroken langs de rijkswegen worden er mee behandeld. Ook weilanden. Boterbloemen horen niet in een weiland. Groeistof erover! Fluitekruid langs de wegen? Even sproeien. En behalve deze mooie wegversiering draaien na enige dagen de boterbloemen, de netels, de paardebloemen en de distels zich in allerlei bochten en sterven af. Een weiland en een wegkant zijn voor gras! En niets meer!
Zo mogen op mijn tuinpaadje alleen maar schone steentjes liggen. En daarom sproeide ik het dus met het bestrijdingsmiddel. En het resultaat? Vervormd appelblad en misvormd, afvallend bessenblad. Ook de bessen zijn afgevallen. Ik denk, dat ik volgend jaar het onkruid maar laat groeien.

Een virusziekte.

Aan mijn zwarte bessen had ik ook al een bladverandering gevonden. Maar deze afwijking heeft een andere oorzaak. Hier is een besmettelijk virus in het spel, nl. het Ribesvirus no. 1. Ook hier vallen de bessen gewoonlijk af voor ze rijp zijn.

Fig. 1

Fig. 2

Appelblad. Fig. 1. Links normaal, rechts, door groeistof beschadigd. Fig. 2. Zwarte bessen blad, door groeistof beschadigd.